

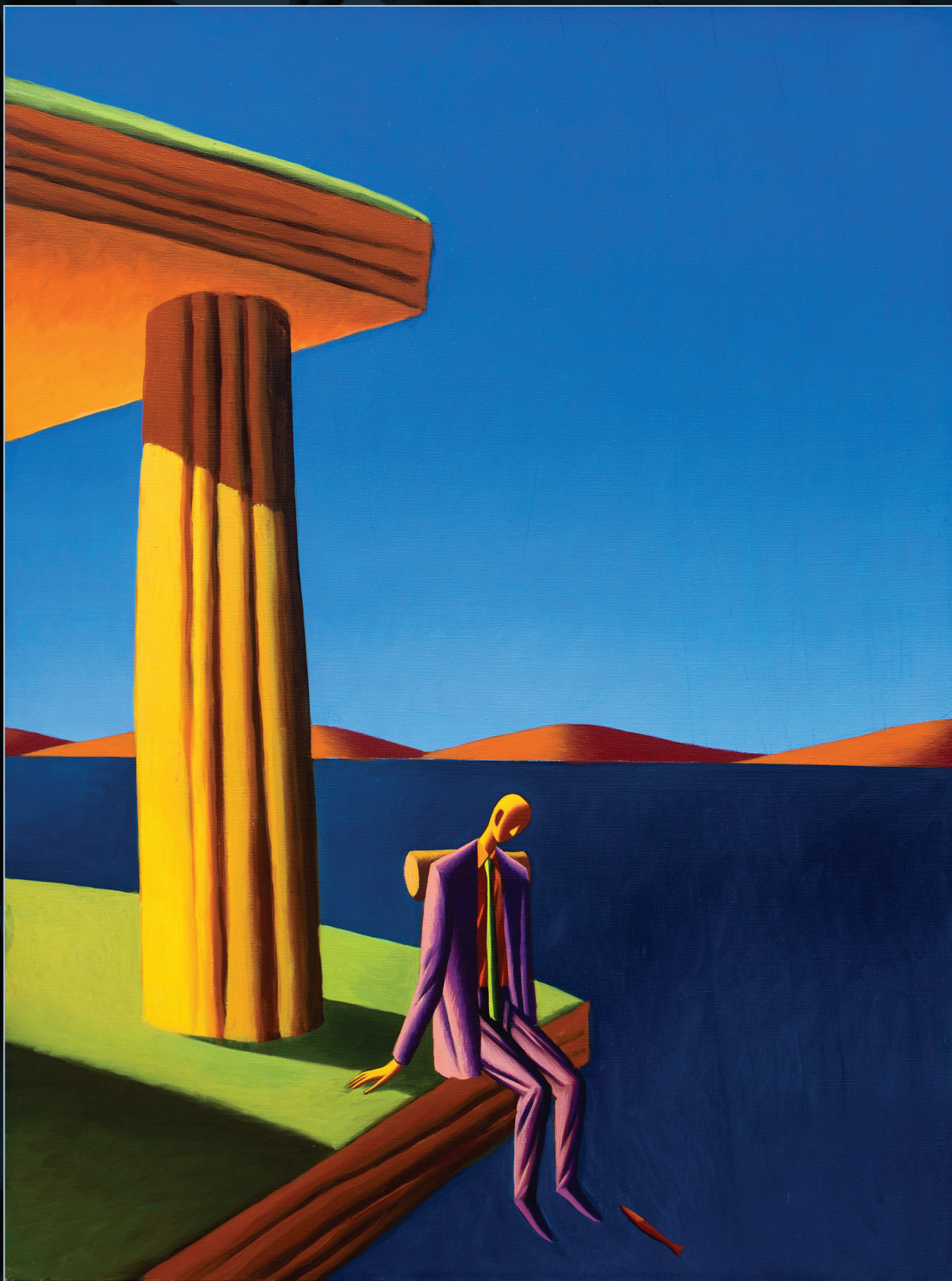
Дамјан Ђаков
ПУТОВАЊЕ БЕЗ КРАЈА

слике

5. МАЈ 2021. – 5. ЈУН 2022.
ГАЛЕРИЈА РТС, БЕОГРАД, ТАКОВСКА 10

PTC

Слика из циклуса „Vagabondo”, уље на платну, 60 × 80 cm

ПУТОВАЊЕ БЕЗ КРАЈА

Дамјан Ђаков

Сликарски опус Дамјана Ђакова представља конзистентну архитектонику једног заокруженог света. Од првих подстицаја у Хесеовом *Демјану* и мистичкој литератури почиње његова потрага за изразом који ће прекомпоновати елементе стварности и њен загонетни смисао и тајновите споне учинити видљивим. По природи свога дара и у дослуху са силама судбине Дамјан Ђаков препознаје своју епифанијску мисију у оловци и кичици. Тако су, већ од првих минуциозних и прецизних потеза који опробавају моћ да загосподари облицима, постављени темељи успона који ће сигурним унутрашњим логосом обликовати ово раскошно дело и бренд савремене српске културе. Галерија РТС га са поносом представља публици, на првој изложби после Дамјановог одласка.

Дамјан је свој свакако први и највећи продор у планетарни свет сликарства направио у Италији. Његов таленат је, између осталих, открио Риналдо Рота, један од најзначајнијих галериста свога времена и поузданих лансера нових трендова и нових имена, најпознатији по подршци Ђорђу де Кирику. Касније ће галерије *Кашелани* и *Буњо* својим угледом и својим прворазредним изложбеним просторима стати иза Дамјана и италијанској захтевној публици у више наврата представити његово стваралаштво. Италија је била плодно поднебље за процват и експлозију Дамјанове креативности из више разлога. Не само да је реч о земљи којој је ликовност артерија културе и животног стила, него су у њеном идентитетском обрасцу ширина и посвећеност јединству различитих пакета цивилизацијског наслеђа. Ђаков је са собом у ову земљу донео своја духовна искуства утемељена на православном живопису, али у сасвим модерној сликарској интерпретацији. Врхунац нове стилизације донеће холограмски психоделична слика *Сшарозавештне шројице*, као парафраза етеричне иконе Андреја Рубљова. То је иначе време обележено филмом Андреја Тарковског *Носталгија* и озареношћу Италије поновним додиром два света која су дуго била раздвојена. Дамјан је био још један наговештај могућности њиховог уједињења.

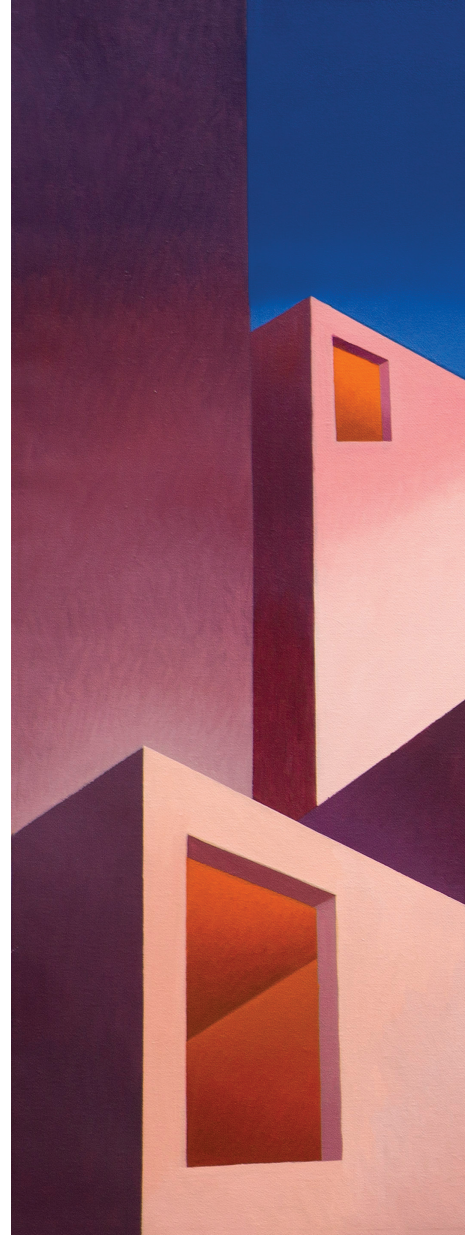
Заправо су призори на Дамјановим сликама изгубили карактеристике форми са којима се свакодневно сусрећемо, а људски ликови сведени су на опште обрасце. Разоткривен је заводљиви привид индивидуалности и разноврсности. Одела су схематизована и само апстрактно повезана са епохом. Улице и куће можемо подједнако замислити у урбаним пејсажима антике или у новим насељима брутално сведеним на чисту функцију. Ерос губи уникатност чина. Ђаков је иронични критичар стварности која посустаје.

Па како спасити свет од ентропије? На врхунцу егзистенцијалне драме убијеног раздобља, Дамјан је његов заштитник. Свака душа изгубљена у безличности конфекцијског одела, кравате, актинташне и стереотипне лимузине, добија анђеоског пратиоца. У последњим епизодама свога стварања Дамјан је брижно и заветно свакоме постављао ваздушастог анђела пратиоца, помало целестијално, помало еротски. Зато су његова платна наш живот у свим његовим димензијама и у једном трену – улице којима пролазимо као кроз компримовано време, облаци и шевари који су наша природна сценографија, огледала као наш узбудљиви однос са самим собом и препознавање наших рафинираних страсти које су арома постојања. Укинуто је историјско трајање јер, како би то рекао Витгенштајн – *вечност је у садашњости!* Време је само слика. Оно што је било пролазно и пропадно постало је трансцендентално, *унутрашњи свети животи* и икона сваког од нас. Речју, ове слике су Дамјаново и наше путовање без краја.

Драгољуб Којчић

Сврха уметности није да представи спољашности ствари, већ њихово унутрашње значење.

(Аристотел)

„Пољубац”, слика из циклуса „Ошмице”, уље на платну, 200 × 120 cm

Слика из циклуса „Ошкривање раја”, уље на платну, 100 × 70 cm

Слика из циклуса „Соба са њоїледом”,
уље на платну, 90 × 116 cm

„Двоје”, уље на платну, 90 × 116 cm

Слика из циклуса „Соба са њоїледом”, уље на платну, 200 × 160 cm

Слика из циклуса „Соба са њо̀ледом“, уље на платну, 160 × 200 cm

Слика из циклуса „Соба са погледом”,
уље на платну, 90 × 116 cm

„Двоје”, слика из циклуса „Соба са погледом”,
уље на платну, 90 × 116 cm

„Двоје”, слика из циклуса „Соба са погледом”,
уље на платну, 42 × 62 cm

„Пољубац”, уље на платну,
90 × 120 cm

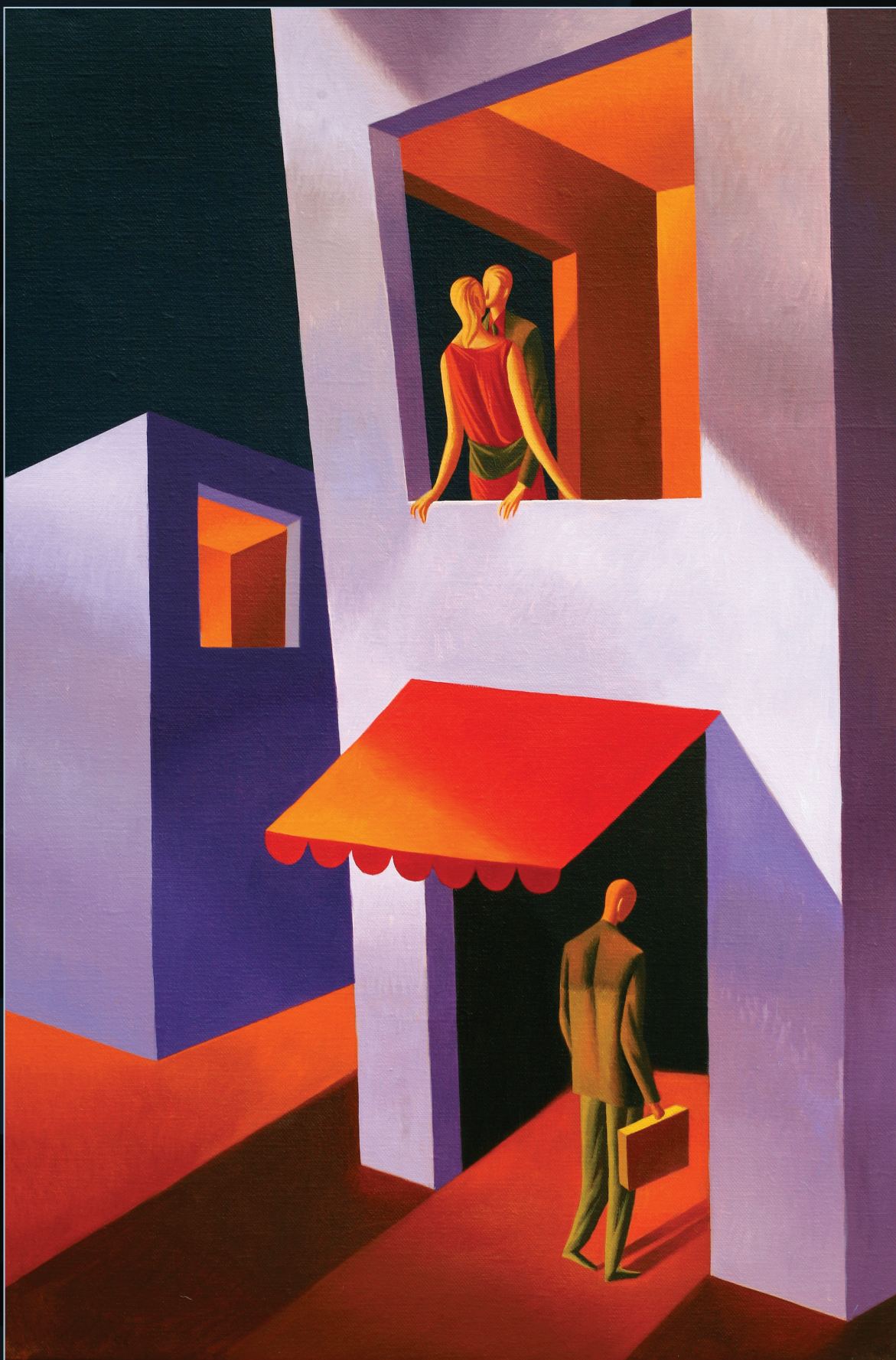

Слика из циклуса „Соба са погледом”, уље на платну, 90 × 116 cm

„Ноћ после тешког дана 1”, слика из циклуса „Ноћна свејла”, уље на платну, 80 × 120 cm

„Ноћ после прешког дана 2”, слика из циклуса „Ноћна свешла”, уље на платну, 80 × 120 cm

„Ноћ после тешкој дана 3”, слика из циклуса „Ноћна светла”, уље на платну, 50 × 50 cm

„Пољубац”, слика из циклуса „Ноћна светла”, уље на платну, 60 × 100 cm

„Балкон”, слика из циклуса „Ноћна светла”, уље на платну, 60 × 100 cm

Шта то осветљава прозирна здања?

*Je ли то Месечева или Сунчева
светлости?*

*Или сев идеје? Идеје, старојрчке
видилице, оне што носи светло,
што је светлости сама?*

*Пишам се ишам,
преди сликама Дамјана Бакова...*

*Има ли краја ишањима пред
чудом Слике?*

(Никола Мирков ПРЕД ЧУДОМ СЛИКЕ)

Слика из циклуса
„Сенке на зиду”,
уље на платну,
55 × 70 cm

„Хибернација 2”,
уље на платну,
90 × 116 cm

„Domenica mattina 1”, уље на платну, 60 × 100 cm

„Domenica mattina 2”, уље на платну, 60 × 100 cm

„Дамјан Ђаков је јединствени вагабондо, који живи у будућности, дубоко загладан у далеку прошлост, у древно време, у изворе, у прапочетке. Његова моћ инстроспекције и осликавања унутрашњих доживљаја кроз различите временске димензије, нама доноси један нови свет са новим физичким законитостима и раскошном поетиком. Крила нам дарује само да би ми, у стереотипу очекиваног спасења, лакше превазишли сопствени страх, јер њему она не служе и нису му потребна. Сви ми, који волимо и поштујемо Дамјана заправо смо свесно или несвесно поверовали у тај свет...његов свет у коме живи и којим са лакоћом влада.

И док немо и непомично стојимо загладани у тај, Дамјанов свет, његов благ али дубок поглед, усмерен је ка нама, док је све наоколо, само један непрекидни вртлог. ”

Александар Пековић ДАМЈАНОВ СВЕТ

„Анђео чувар”, триптих, уље на платну, 150 × 65 cm

Дамјан Ђаков рођен је 1959. године у Земуну, а прерано нас је напустио 5. јануара 2022. године. После студија сликарства на Ликовној академији у Београду, од 1984. до 2007. године живео је и радио у Италији. Италијани су Дамјана сврставали међу своје најбоље савремене сликаре.

Самостално је излагао тридесетак пута у Београду и више градова у Србији, у Њујорку, Модени, Венецији, Ђенови, Сијени, Мантови, Вијаређу, Милану... Учествовао је на више од сто колективних изложби у земљи и широм Европе и на преко четрдесет најважнијих европских сајмова уметности.

Дамјанови радови налазе се у важним приватним и ексклузивним музејским колекцијама широм света.

Својим опусом Дамјан Ђаков оставио је дубок траг у европској, италијанској и српској ликовној уметности. Био је члан УЛУС-а.

О сликарству Дамјана Ђакова рекли су:

„Струји тако са Дамјанових слика један заносан, одсутан свет, бридак и слеђен у својој библијској удаљености, а вечит и подмлађен у својој сликарској стварности.”

Стеван Сиванић

Из Предговора каталога изложбе у Галерији културног центра у Њујорку, 1992. године

„Посматрајући уметност Дамјана Ђакова могу се пронаћи многа образложења у форми, у надасве сличном и емотивном стилу, који тумачење слика осим брзог препознавања садржаја (сижеа) чине комплексним... Тишина његових представа и гласност боја, живих, електричних, постављених једна уз другу да оку не допуштају предах, праћени су сигурном руком Ђакова, која ствара његов магични универзум.”

Виџориа Коен – ликовна критичарка и директорка Музеја модерне уметности у Тренти, Италија

Део текста из каталога изложбе „Return to the innocence”, 1994. године у „Bugno Art Gallery”, Венеција

„Крај миленијума налаже пажљиво тумачење богатог уметничког стваралаштва и експериментисања које је обележило овај век. Радови Дамјана Ђакова живе у једној врсти естетике, где се поред формалне хармоније јавља и снажна симболична димензија захваљујући којој је могуће ући у софистицирану литерарност уметника. Његова уметност свесна најновијих експеримената на пољу савремене уметности,

пружа један аутономан и лични свет, интимну територију где је могуће пронаћи дискретну и скривену спиритуалност.”

Данило Екер – ликовни критичар и директор Музеја модерне уметности у Риму, Италија

Део текста из каталога изложбе у галерији „Риналдо Рота”, Ђенова, 1996. године

„Налазимо се у клими снова где царује лакоћа и где нестају конвенције, у енигматичној и медитативној атмосфери која нас носи далеко од свакодневне баналности. Фантастични импулс се ствара преко ригорозно грађеног простора, обележеног линеарном геометријом, плановима, конкавним и конвексним представама.”

Корадо Касцелани

Део текста из каталога изложбе „Stanze”, 1995. године у Пинакотечи „Алберто Мартини”, Венеција

„Ђаков није само сликар fine стилизације, уравнотежених односа и визуелних хармонија: он ствара и слику синтетичног лика, јаке симболичне основе. Свака његова слика, у ствари, и јесте симбол једног стања човекове неизвесности, његове подвојености између изгубљене наде и могућег смисла, вере и сумње, бога и судбине.”

Срећко Бошњак

Текст каталога изложбе у Салону Музеја савремене уметности у Београду, 1998. године

Избор слика представљених на изложби у Галерији РТС јесте из приватних колекција породице Ђаков, Драгана Радивојевића, Драгана Вукосавића, Касије Бојовић и Владимира Влашковића.

Спонзор изложбене видео пројекције

EPSON®

издавач ЈМУ Радио-телевизија Србије • за издавача Драган Бујошевић, генерални директор РТС; Бранислав Кланшчек, председник управног одбора РТС
• САВЕТ РТС ЗА ЛИКОВНО СТВАРАЛАШТВО Никола Мирков (председник), Зорица Шујица (потпредседник), Славица Стефановић (помоћник председника), Никола Кусовац, Ђорђе Кадјевић, Чедомир Васић, Александра Јелисавец, Софија Љубичић, Драгана Ковачић • АУТОР ИЗЛОЖБЕ Милан Ђаков • АУТОР ТЕКСТА Драгољуб Којчић • РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ БАШТИНА И КУЛТУРНА ПРОДУКЦИЈА РТС Александра Јелисавец • ОДГОВОРНИ УРЕДНИК ГАЛЕРИЈЕ РТС Петар Ђиновић • УРЕДНИК Ана-Марија Симоновић • ИЗВРШНИ ПРОДУЦЕНТ Славица Стефановић • ГРАФИЧКО ОБЛИКОВАЊЕ Марио Лампић • ШТАМПА Штампариија РТС • ТИРАЖ 1.000 примерака
• Београд, мај 2022.

НА НАСЛОВНОЈ СТРАНОЈ Слика из циклуса „Ошмице“, уље на платну, 80 × 120 mm • слика у позадини Слика из циклуса „Небеска враћа“, уље на платну (едитовано)

РТС | 3

@galerijarts

bastinarts

rts.rs